

ORIVEDEN KAUPUNGIN
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
1.8.2017 ALKAEN

Toiminta- ajatus;

Aamu- ja iltapäivätoiminta on turvallista yhdessäoloa aikuisen kanssa ennen ja jälkeen lapsen koulupäivän.

Sisältö

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat.....	4
2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet.....	4
2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.....	4
2.3 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.....	4
2.4 Eettisen kasvun tukeminen.....	4
2.5 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.....	5
3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt ja painoalueet Orivedellä.....	5
4. Toiminnan järjestämisen periaatteet Orivedellä.....	6
4.1 Toiminnan järjestäminen.....	6
4.2 Toimintaan hakeminen.....	6
4.3 Toiminnan laajuus ja ryhmäkoko.....	6
4.4 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	6
4.5 Toiminnasta perittävät maksut	7
4.6 Kuljetus.....	7
4.7 Henkilöstö.....	8
4.8 Turvallisuus ja pelastussuunnitelma.....	8
5. Yhteistyö ja tiedonkulku.....	8
6. Toiminnan suunnittelu ja arviointi.....	9

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

Orivedellä järjestetään 1.8.2004 voimaan tulleen perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, jonka perusteet on opetushallituksessa laadittu perusopetuslain 48 a § 3 momentin mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää 1.8.2011 voimaan astuneiden perusteiden mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana ovat perusopetuksen yleiset kasvatustavoitteet. Toiminta on jatkumoa varhaiskasvatuksen- ja esiopetuksen kasvatustehtävälle. Sen tulee myös perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä tukea lapsen identiteettiä. Osana toimintaa on ennalta ehkäistä syrjäytymistä sekä lisätä osallisuutta ja tasa-arvoa.

Oriveden kaupungin kasvatusta- ja opetuspalvelut vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Ohjaajina toimivat koulujen koulunkäynninohjaajat.

Toimintaa tarjotaan suurimmassa osassa Oriveden kaupungin peruskouluja, pääsääntöisesti 1-2 luokan oppilaille klo 7.00-16.30 välisenä aikana. Toiminta-aika on koulun lukuvuosi, aamu- ja iltapäivätoiminta toimii koulun työpäivinä.

Pidennetyin oppivelvollisuuden oppilaille noudatetaan aamu- ja iltapäivätoiminta-aikoja lain mukaisesti.

2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

On tärkeää, että jokainen lapsi tuntee olevansa arvostettu ja hyväksytty omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Yhteiset säännöt ja linjaukset koulun kanssa tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä, että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

2.3 Eettisen kasvun tukeminen

Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää ohjaajan antama malli, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa ilmaantuvat eettiset kysymykset.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa opetetaan lapsi vähitellen kasvamaan vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
 - toisten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
 - oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle sekä toisille
 - ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
 - myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestäväan elämäntapaan
- Toiminnassa lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita käsitellään myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti. Vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri edistää eettistä kasvua.

2.4 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Toiminnassa tulee luoda tilanteita, jotka antavat lapsille mahdollisuuden päästä mukaan toiminnan suunnitteluun. Toimintaa suunniteltaessa ja toteuttaessa tulee huomioida lasten omat kieli- ja kulttuuritaustat sekä elämäntavat ja – arvot. On tärkeää että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Tavoitteena on, että osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Moniammatillista yhteistyötä oppilashuoltotyöryhmän, terveydenhoitajan, koulukuraattorin, opettajan, rehtorin ja vanhempien kanssa hyödynnetään tarvittaessa syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja tarvittavan tuen saamiseksi.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt ja painoalueet Orivedellä

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Aamu – ja iltapäivätoiminnan suunnittelusta on opetushallituksen perusteissa annettu päälinjaukset <http://www.oph.fi> Toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt määrittelevät ja valitsevat toiminnan järjestäjä ja toteuttaja.

Aamupäivätoiminta on toimintasisällöltään valmistautumista koulupäivään rauhallisessa ympäristössä. Iltapäivätoiminta toimii jatkumona koulupäivän jälkeiselle vapaa-ajalle, turvallisessa ja ohjatussa ympäristössä.

Sisällöt suunnitellaan siten, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi, joka tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, leikkiä, vireyttä edistävää liikkumista ja ulkoilua. Se antaa mahdollisuuden myös omaan toimintaan, rentoutumiseen, lepoon ja koulutehtävien tekemiseen. Koulun kerhotoimintaan osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Orivedellä painotusalueet ovat:

- leikki ja vuorovaikutus
- luova toiminta
- liikunta ja ulkoilu
- kädentaidot ja askartelut
- välipala ja lepo

4. Toiminnan järjestämisen periaatteet Orivedellä

4.1 Toiminnan järjestäminen

Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelut vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Ohjaajina toimivat koulujen koulunkäyntiohjaajat.

Toimintaa tarjotaan suurimmassa osassa Oriveden kaupungin peruskouluja, pääsääntöisesti 1.-2. luokan oppilaille klo 7.00- 16.30 välisenä aikana. Toiminta-aika on koulun lukuvuosi, aamu- ja iltapäivätoiminta toimii koulun arkityöpäivinä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille noudatetaan aamu- ja iltapäivätoiminta-aikoja lain mukaisesti.

4.2 Toimintaan hakeminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan keväällä lehti-ilmoituksella ja Wilmassa kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Tuleville 1. ja 2.luokan oppilaiden huoltajille tiedotetaan hakemisesta Wilman kautta maaliskuussa. Hakeminen tapahtuu Wilman hakulomakkeella. Lomake palautetaan allekirjoitettuna opetuspalveluiden toimistoon kaupungintalolle (Keskustie 23).

Kasvatus- ja opetusjohtaja tekee päätöksen toimintaan valituksi tulemisesta sekä toimintamaksuista.

4.3 Toiminnan laajuus ja ryhmäkoko

Oriveden aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu kaikille perusopetuksen 1-2 luokan oppilaille sekä muiden luokka-asteiden erityisopetuksen oppilaille.

Oriveden aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmäkoot ovat koulujen oppilasmääristä riippuen erisuuruisia ja toimintakulttuuriltaan erilaisia, kuitenkin ryhmän vähimmäiskoko keskusta-alueen ulkopuolella on viisi ja isompien koulujen yhteydessä seitsemän lasta. Toimintaa voidaan lisäksi järjestää osana varhaiskasvatusta, jolloin yhdistetyn ryhmän osallistujamäärän tulee olla yllä mainitun mukainen. Osassa kouluista esiopetuksessa olevien lasten päivähoito toteutetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Näiden lasten päivähoidon maksu määräytyy varhaiskasvatuksen taksojen mukaisesti.

Tavoitteena on, että oppilaita on pääsääntöisesti 15 ohjaajaa kohden.

4.4 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Tukea tarvitsevien lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Tärkeää on tilanteiden ennakointi, monipuolinen toiminta, toiminnalliset työtavat, tilat ja välineet. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tarvittaessa tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun ja kodin kanssa on osa oppilaantuntemusta.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuen tasot ovat seuraavat: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla.

Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan.

4.5 Toiminnasta perittävät maksut

Aamu- ja iltapäivätoiminta rahoitetaan valtionosuudella ja toiminnasta perittävällä maksulla, joka on iltapäivätoiminnassa 80 euroa kuukaudessa/oppilas. Aamupäivähoidosta perittävä maksu on 30 euroa kuukaudessa/oppilas. AP ja IP toiminta maksaa 110 euroa kuukaudessa/oppilas.

Huoltaja sitoutuu toimintaan lukuvuodeksi. Lukuvuoden aikana tapahtuvista muutoksista huoltajan tulee tehdä kirjallinen esitys kasvatus- ja opetusjohtajalle heti muutoksen tiedettyään.

Aamupala tarjotaan n. klo 7.30 -8.00. Lisäksi iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella tarjotaan välipala n. klo 14.00.

Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. (lisätty POL 48 § f mukainen teksti)

Toiminnassa ovat voimassa kaupungin opetus- ja kasvatusalaa koskevat vakuutukset. Toiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi olla maksutonta perheille (päivitetty 3.12.2019/Lasten ja nuorten lautakunta),

1) joiden bruttotulot alittavat opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoittamien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat

2) joiden toimeentuloedellytykset eivät asiantuntijalausunnon ja harkinnan perusteella täyty,

3) joille voidaan myöntää maksuvapautus lastensuojelun tukitoimena sosiaalityöntekijän kirjallisen lausunnon perusteella määrääjäksi.

Maksuvapautusta on haettava kirjallisesti sille tarkoitettulla lomakkeella ja siihen on liitettävä yllä kuvatut selvitykset ja dokumentit. Maksuvapautus voidaan myöntää sen kuukauden alusta, jolloin hakemus on vastaanotettu opetuspalvelujen toimistossa. Kasvatus- ja opetusjohtaja tekee asiasta päätöksen.

4.6 Kuljetus

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille ei järjestetä koulukuljetusta.

4.7 Henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998). Ohjaajien kelpoisuusvaatimukset tulivat voimaan 1.8.2009.

Lapsiryhmän ohjaajana toimivalta henkilöltä vaaditaan tehtävään soveltuva tutkinto ja taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Tutkinto voi olla korkeakoulututkinto, ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto. Myös aikaisemmat opistoasteen tutkinnot ja ammatillista perustutkintoa vastaavat aikaisemmat opinnot tuottavat tutkinnon osalta ohjaajan kelpoisuuden. Taito toimia lapsiryhmän ohjaajana voi olla hankittu tutkintoon kuuluvissa opinnoissa tai muulla koulutuksella tai osoitettu työkokemuksella tai muulla toiminnalla. Ohjaajan

kelpoisuus on myös henkilöllä, jolla on jokin opettajan kelpoisuus perusopetuksessa tai esiopetuksessa.

Tehtävään valitulta ohjaajalta vaaditaan rikosrekisteri ote (laki 1138/2003, § 2).

Orivedellä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulujen koulunkäynti ohjaajat.

Oriveden kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajille järjestetään yksi koulutuspäivä lukuvuoden aikana. Lisäksi heillä on mahdollisuus osallistua Pirkanmaan alueen yhteisiin koulutuspäiviin.

4.8 Turvallisuus ja pelastussuunnitelma

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan koulujen turvallisuus ja pelastussuunnitelmaa, joka päivitetään vuosittain.

5. Yhteistyö ja tiedonkulku

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet määrittävät yhdeksi toiminnan tavoitteeksi kodin kasvatustyön tukemisen, mikä edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Tavoitteena on, että ohjaajien ja vanhempien välinen yhteistyö on osa iltapäivätoiminnan arkea. Samoin kuin kaikessa kasvatustyössä, myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajat ovat vaitiolovelvollisia (laki viranomaisien toiminnan julkisuudesta 621/1999). Iltapäivätoiminnan ohjaajat tapaavat lasten vanhempia arkisin kun lapsia haetaan kotiin. Vanhemmille tulee tiedottaa riittävästi toiminnasta ja mahdollisista poikkeustilanteista. Tiedotettavista asioista viesti kulkee pääasiassa Wilman välityksellä sekä tiedotteiden ja viestien kautta.

Yhteistyö koulun kanssa on luonteva osa iltapäivätoimintaa. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa tämä yhteistyö korostuu. Tiedonkulku koulun ja iltapäivätoiminnan välillä tulisi olla avointa ja mutkatonta. Opettajien tulee informoida iltapäivätoiminnan ohjaajia muutoksista, jotka vaikuttavat iltapäivätoiminnan aikoihin esim. koulun tapahtumat ja retket.

Muita yhteistyömuotoja ovat mm. opetushenkilökunnan ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien yhteiset yt- palaverit, ohjaajien käyttö avustustehtävissä koulupäivän aikana ja koulun tilojen ja välineiden käyttö.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa pyritään mahdollisimman laajaan yhteistyöhön lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Yhteistyö koulun oppilashuollon moni ammatillisen työryhmän kanssa mahdollistaa varhaisen puuttumisen ja tukee lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä.

Orivedellä yhteistyötä tehdään lisäksi liikunta- ja nuorisopalveluiden, Marttaliiton, 4-H-yhdistyksen ja paikallisten urheiluseurojen kanssa suunniteltaessa ja toteutettaessa toimintaa.

Oriveden aamu- ja iltapäivätoiminnan vastaavat kokoontuvat yhteistyössä aamu- ja iltapäivätoiminta koordinaattorin kanssa vähintään kaksi kertaa lukukaudessa kehittämään ja suunnittelemaan toimintaa Orivedellä.

Oriveden aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevat kokoontuvat kerran lukuvuodessa yhteiseen ohjaajien suunnittelemaan toimintailtapäivään.

6. Toiminnan suunnittelu ja arviointi

Orivedellä aamupäivätoiminta on toimintasisällöltään valmistautumista koulupäivään rauhallisessa ympäristössä. Iltapäivätoiminta toimii jatkumona koulupäivän jälkeiselle vapaa-ajalle, turvallisessa ja ohjatussa ympäristössä. Toimintaa suunnitellaan yhteisesti ennen lukuvuoden alkua ja siitä tiedotetaan koteihin kuukausisuunnitelmalla.

Toimintaa kehitetään vuosittain koteihin lähetettävällä kyselylomakkeella. Saadut palautteet toimivat itsearvioinnin pohjana ohjaajien työn ja toiminnan kehittämiseksi. Kehittämistyön pohjaksi osallistutaan lisäksi valtakunnallisiin ja seudullisiin kyselyihin annettujen ohjeistusten mukaisesti.